

دوگانه جمعیت و آموزش

اگر کمی مسائل اجتماعی جامعه را از نگاه خانواده و معیشت در نظر بگیریم، متوجه می شویم که برخی

دوگانه ها تعارض و ناسازمندی زیادی با سیاست های ملی دارند. در این مجال به دلیل پاره ای درگیری های ذهنی، نتوانستم از یک دوگانه مهم در حوزه خانواده چشم پوشی کنم، لذا صلاح دیدم نکته ای را در میان بگذارم.

برنامه دولت و حاکمیت در سیاست جمعیتی از یک سو و هزینه های جانی که گریزی از آن نیست از سوی دیگر، یکی از دوگانه های است که کسی در ناسازگاری آن تردید ندارد.

سیاست جمعیتی امروزه فراتر از ایران حتی در کشورهای مختلف و پرجمعیتی مانند چین و هند نیز با حساسیت زیاد دنبال و پیگیری می شود. ایران یکی از کشورهایی است که پیروی، کاهش رشد و نیز عدم توازن جمعیتی، آن را با مخاطرات جدی جمعیتی مواجه خواهد ساخت. این مهم ایجاب می کند تا ضمن عدول از برخی سیاست های غلط جمعیتی در دولت های گذشته به جمعیت ایران در افق دهه های ۱۴۲۰ و... اندیشه شود.

کاملا مشخص است که اندیشه به جمعیت و شعار دادن پیرامون آن بدون بررسی الزامات و زمینه، کار سطحی و کم ثمری خواهد بود. یکی از این الزامات، حل دوگانه «چه داری و هزینه های آموزشی» است. این یک واقعیت است که به طور مثال، یک خانواده تهرانی، پس از بچه دار شدن باید حداقل سالی ۵۰ میلیون تومان هزینه صرف مخارج کودکستان و پیش از آن هزینه اصراف مخارج مدرسه و... کند. تصور کنید، اگر این خانواده سه فرزند که شکل متعارف و میانگین جامعه است را داشته باشد، باید سالی نزدیک به ۲۰۰ میلیون تومان را برای آموزش فرزندان خود پس انداز و هزینه کند. حالا تصور می کنید با سیاست غلط مدارس غیرانتفاعی یا بهتر است بگوییم مؤسسات آموزشی و اعتباری، آیا خانواده ها حتی فکر فرزنددار شدن را به مغز خود راه می دهند؟!

آیا باین موارد می توان سیاست توسعه جمعیتی را پیش گرفت؟! متشوق هایی چون وام و خودرو برای مادران هرچند بی تاثیر نیست، اما در مقابل غول مدارس غیرانتفاعی که قرار است ۱۲ سال و هر سال با تورم های نجومی پذیرای دانش آموزان جامعه شوند بغایت ناچیز و شاید هیچ باشد. باید حاکمیت در اندیشه اصلاح ساختارهای غلطی باشد که برخی از مدیران با اهداف کلانی و گاه بی سروسامان ایجاد کرده اند. یکی از این اشکالات مربوط به ذائقه سازی با ایجاد مدارس غیرانتفاعی طبقاتی است. اصلاح ساختار به این است که تمام توجهات از این مدارس غیرانتفاعی به مدارس دولتی و ارتقای کیفیت آن معطوف شود و بساط مدارس دیگری که متعلق به ازمایه پنهان و طبقات بالاست تعطیل یا کم رنگ شود. بنای مدارس غیرانتفاعی از جمله کارهای غلطی بوده است که در سال های پس از انقلاب با سیاست باگذاری شدند و مثل مؤسسات مالی و اعتباری که اقتصاد کشور را ویرانه کردند، این مدارس تربیت را به چالش کشیده اند. حرف آخر این است که از نظر بنده تا زمانی که این دوگانه هست، سیاست جمعیتی با هر تدبیری تبلیغ شود راه به جایی نخواهد برد.

حق با شماست

پیامک: ۰۱۱۲۴۰۰۳۰۰۰ - تلفن گویا: ۰۴۴۴۰۰۲۳-۰۲۱

#خیابان مهران - تغییر نام مسکوبابادی از تهران:

از شورای شهر تهران درخواست می شود تا خیابان مهران را به شهید مدافع حرم حسن اکبری تغییر دهد.

#اراک - گرمخانه

شهروندی از اراک:

شهرداری اراک در حمایت از کارتن خواب ها بسیار ضعیف عمل می کند و حتی گرمخانه مناسبی برای این افراد تدارک ندیده است.

معلول - کارت بهزیستی

شهروندی از گیلانگ:

با این که مادر معلول است ولی سازمان بهزیستی شهر گیلانگ به مادرم کارت معلولیت نمی دهد. چرا؟

#بانکداری اسلامی - بهره

رهگوی از قزوین:

بانکداری اسلامی هیچ ربطی به دریافت سودهای ۲۵ درصدی برای یک وام ضروری را دریافت کارمز ۱۲۰ تومان برای هر تراکشش ندارد. بهتر است کلمه مقدس اسلامی از بانکداری برداشته شود.

#عدالت - افشار جامعه

شهروندی از تهران:

روز به روز قشر کارگر و کارمند ضعیف تر می شود در حالی که برخی گروه ها روز به روز مرفه تر می شوند و وضعیت بهتری پیدا می کنند. کجای این عدالت است؟ قوانینی که فقط برای منفعت عده ای خاص به وجود آمده علت اصلی این بی عدالتی است.

دو دندنان پوسیده در دهان هر کودک

زهره سید معلمی، مدیرکل دفتر سلامت دهان و دندان وزارت بهداشت گفت: اکنون هر مرکز جامع سلامت تعدادی مدارس را تحت پوشش خود قرار داده اند. بر اساس آخرین پیمایش انجام گرفته شده شاخص پوسیدگی دندان ها ۱/۸۴ است و به طور متوسط هر کودک ۱۲ سال ایرانی نزدیک به دو دندنان دائمی پوسیده دارد. /جام جم

سهم بیمه سلامت از هزینه های سوختگی

محمد اسماعیل کاملی، مدیرکل دفتر خدمات تخصصی سازمان بیمه سلامت ایران، گفت: کلیه خدمات و هتلینگ بیماران سوختگی در بخش های بستری عادی، سوختگی و بخش مراقبت های ویژه بر اساس تعرفه مصوب هیات وزیران با سهم سازمان ۹۰ درصد و در صندوق های دارای تخفیف با سهم سازمان ۹۵ درصد پرداخت می شود. /ایسنا

خشکسالی چهارم؛ در حسرت باران

پاییز خشک بود و زمستان ضعیف ظاهر شده، پس چاره ای به جز مدیریت مصرف آب وجود ندارد

آیود طالیبان **آگروه جامعه** **پاییز امسال به لحاظ میزان بارش بسیار دلسردکننده بود. بسیاری از نقاط کشور ازجمله شهر تهران با این جمعیت انبوه و نیاز آبی فراوان، کمتر از انگشتان یک دست، بارش جانانه داشت. به این ترتیب پاییز با وحشت خشکسالی گذشت در حالی که دل ها گرم به زمستانی پر بارش بود اما امروز که نهم دی ماه است دریغ از زمستانی که واقعا زمستان باشد. اینها مستنداتی است که ثابت می کند کشورمان رسما وارد چهارمین خشکسالی پیاپی شده؛ وضعیتی که بازار انواع شایعات و تحلیل های من درآوردی را داغ کرده و در عین حال برخی مخاطرات را هم به صورت جدی و واقعی ایجاد کرده است.**

یکی از این مخاطرات، محوشدن ابرهای باران را بر فراز دریاچه ارومیه است که رئیس سازمان حفاظت محیط زیست نیز در روزهای اخیر به آن واکنش نشان داده و گفته است: «دو گزینه میزان درجه حرارت یا تولید گاز متان در این باره مطرح است که مرجع ملی تغییر اقلیم و پژوهشکده محیط زیست کشور مکلف شده اند علت محو شدن ابرها را بررسی کنند».

اما شایعه ای که به مذاق افکار عمومی بسیار هم خوش آمده، ابردزدی ترکیه است که عامل زایش آن، انتشار همان عکسی بود که کوه های ترکیه را بر برف و کوه های ایران را خشک خشک نشان می داد. حالا در کنار این ریسمان یافته شده از علم و حدس و گمان و شایعه، یک واقعیت ایستاده که همان کم بارشی در فلات ایران و خشکسالی عمیق و دامنه داری است که خدا می داند سرانجام کار را به کجا خواهد کشید.

چرا آسمان نمی بارد؟

چرا آسمان نمی بارد و نه پاییز، پاییز است و نه زمستان، زمستان؛ اصلا هوا چرا آن قدر گرم است؟ اینها سوالاتی است که همه ما بارها از خودمان پرسیده ایم و کارشناسان مختلف نیز بارها به شکل های مختلف و از جنبه های گوناگون به آن پاسخ داده اند.

دکتر عباس رنجبر که عضو هیات علمی پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو است به ما می گوید: «امسال نه فقط ایران که همه کشورهای همسایه ایران به جز ترکیه که استثناست، وضعیت بارشی نامناسبی دارند. علتش هم نبود رطوبت به اندازه کافی است، زیرا اگر قرار باشد بارش های خوبی داشته باشیم باید تغذیه رطوبتی به خوبی انجام شود درحالی که در پاییز و به خصوص آذر امسال این تغذیه به خوبی انجام نشد».

احد وظیفه، رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی کشور نیز که از شایعات مربوط به دستکاری

ابرها یا همان ابردزدی در کشورهای پیرامونی ما با خبر است، ابتدا این شایعه را رد می کند: «امکان تغییر انرژی سامانه های بارشی توسط انسان وجود ندارد.» و سپس درباره علت کم بارشی در کشورمان به ایستا می گوید: «به دلیل گرمایش جهانی و تغییرات اقلیمی، سامانه های بارشی مجال تقویت و بارندگی را پیدا نکرده اند و این شرایط در سراسر آسیای میانه و خاورمیانه حاکم است.» به این ترتیب، وظیفه یک بار دیگر خیال همه را جمع می کند که «عقیم سازی سیستم های بارشی و تغییر مسیر آنها به کشورهای دیگر شایعه است و از نظر هواشناسی صحت ندارد؛ ساده ترین دلیل

برش

مدیریت مصرف، ضروری است

این اطلاعات مربوط به دیروز و متعلق به بهزاد پارسا، مدیرعامل شرکت آب منطقه ای تهران است که گفته «حجم آب سدهای استان تهران در حال حاضر ۲۸۱ میلیون مترمکعب است که با احتساب یک میلیارد و ۹۳۰ میلیون مترمکعب حجم مخازن این پنج سد، فقط ۱۴/۵ درصد مخزن این سدها پر است.» این جملات یعنی تکفیر آب پشت سدهای تهران رسما به ته دیگ خورده و دیر نیست روزی که شیرآب در خانه های مان را باز کنیم و دیگر از آن جز هوا چیزی بیرون نیاید.

پاییز ۱۴۰۲ برای کشورمان پاییز بدی بود؛ به خصوص ماه آذرش که آمارهای رسمی نشان می دهد در استان تهران فقط با ۶/۶ میلی متر بارش همراه بوده است. بهزاد پارسا این عدد را به معنی کاهش ۶۳ درصدی بارش ها نسبت به مدت مشابه سال قبل و کاهش ۸۲ درصدی در مقایسه با متوسط بلندمدت می داند.

البته عباس رنجبر، عضو هیات علمی پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو به ما می گوید: «هرچقدر هم که این آمار و ارقام را تکرار کنیم و مثلا بگوییم در استان تهران از ابتدای سال آبی جاری تا پایان فصل پاییز بارش ها فقط ۳۸ میلی متر بوده و با کاهش ۵۱ درصدی نسبت به میانگین بلندمدت مواجهیم، چاره کار نیست، بلکه مدیریت مصرف آب است که باید در اولویت برنامه ها قرار بگیرد.»

در واقع این کارشناس علوم جو باور دارد که «شکل گیری سیستم های چرخنده که لازمه بارندگی است از اختیار انسان ها خارج است، ولی مدیریت مصرف آب کاملا تحت اختیار ماست. بنابراین به جای تمرکز بر موضوع خشکسالی و دنبال شکل گیری آن باید مدیریت مصرف آب در کشور در دستور کار تک تک ایرانیان چه مردم عادی و چه مسئولان و مدیران قرار بگیرد.»

گزارش

چالش سقف سنی دانشگاه فرهنگیان

شورای عالی انقلاب فرهنگی به زودی سن ورود به دانشگاه فرهنگیان را ابلاغ می کند

شرط سنی ۲۲ سال است. اما گویا قرار است شورای عالی انقلاب فرهنگی سقف سنی ورود به دانشگاه فرهنگیان را دو سالی افزایش دهد و از سال آینده ۲۴ ساله ها هم اجازه ورود به این دانشگاه را داشته باشند و قرار است به زودی این موضوع از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی ابلاغ شود.

چالش سقف سنی دانشگاه فرهنگیان

این در حالی است که موضوع تعیین سقف سنی برای ورود به دانشگاه فرهنگیان همواره به عنوان یکی از موضوعات مورد اعتراض از سوی داوطلبان کنکور مطرح بوده است و با توجه به مزایای این دانشگاه از جمله معافیت سربازی برای پسران، احتساب دوران دانشجویی به

از خرید اینترنتی دارو خودداری کنید

سید حیدر محمدی، رئیس سازمان غذا و دارو از مردم خواست که به هیچ وجه از بسترهای ناامن که سازمان غذا و دارو تا این لحظه هیچ یک از آنها را تایید نکرده است، دارو تهیه نکنند و در صورت خرید، مسئولیت هر عواقبی با خریدار است. به گفته وی در حال حاضر فروش اینترنتی دارو، غیرقانونی است. /جام جم

و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا که با مافتت و گورگورده اند گرمایش جهانی و تغییرات اقلیمی که ناشی از ذخالت های انسان در طبیعت است را در این وضعیت دخیل می دانند؛ موضوعاتی که البته در سراسر جهان و در مجامع علمی نیز مورد تایید و تاکید است.

اما این استدلال ها و گفته ها برای کشورهای خشکی مانند ما که هر سال بیشتر از سال قبل حسرت باریدن برف را می خورد و با یک بارش باران به وجد می آید، نان و آب نمی شود به همین علت است که بحث هایی همچون بارورسازی ابرها جدی تر از همیشه وارد ادبیات مردم کوچه و بازار شده و گاهی حتی در قامت یک مطالبه ظاهر می شود. آن طور که فارس گزارش می دهد پیشینه بارورسازی ابرها توسط حکمرانان آب در کشورمان از سال ۱۳۷۶ آغاز شد که با تاسیس مرکز ملی باروری ابرها همراه بود. این مرکز در فاصله سال های ۷۷ تا ۸۶ با همکاری مؤسسه رصد خانه مرکزی آب و هواشناسی روسیه، برنامه هایش را به مرحله اجرا درآورد و از سال ۸۶ به بعد به صورت مستقل در این حوزه عمل کرد. حاصل کار نیز افزایش نسبی بارش ها بود، چرا که بارورسازی ابرها برای عملیاتی شدن به شرایطی خاص نیاز دارد از وجود ابرها گرفته تا مساعد بودن رطوبت و دما ی مناسب. نکته قابل توجه در مورد استفاده از این روش این است که اگر ابرها با ذرات دیدید نقره تا برد ۶۰ کیلومتری راور شوند بارش ها در پهنه ای کمتر از ۱۲ هزار کیلومتر اتفاق می افتند.

در همین رابطه ایرنا نیز گزارش می دهد که مطالعات اخیر تاثیر بارورسازی ابرها بر بارش را با اثبات کرده و هیچ مدرکی مبنی بر مضر بودن دیدید نقره وجود ندارد. با این حال کارشناسان می گویند: «بارورسازی ابرها به طور کلی می تواند افزایش ۵ تا ۱۵ درصدی بارندگی را سبب شود.» این یافته ها نشان می دهد که بارورسازی ابرها به عنوان روشی علمی و گران که در افزایش بارش ها نیز تاثیر دارد ابزاری مهم برای رسیدن به آب است هرچند که درمانی برای خشکسالی نیست.

بهترین سن برای ورود به دانشگاه فرهنگیان

با این حال آموزش و پرورش به معلمانی توانمند، کارآمد و اثربخش نیاز دارد که بتوانند به راحتی مفاهیم آموزشی را به دانش آموزان انتقال دهند. این ویژگی ها اغلب در سنین جوانی و حداکثر تا ۶۰ سالگی است و هرچه از این سن بگذرد، کارایی معلم کاهش پیدا می کند. شاید همان ۱۸ تا ۲۴ سالگی برای ورود یک معلم به عرصه آموزش مناسب تر باشد. چون فرد در این سنین سرشار از انگیزه و آماده تلاش و کوشش برای تعلیم و تربیت و آموزش به دانش آموزان است. ضمن این که هرچه فاصله سن معلم با دانش آموزان کمتر باشد، الگوبرداری و اثرپذیری دانش آموز از معلم بیشتر است و هر چه فاصله سنی بیشتر باشد این اثرپذیری و الگوبرداری کمتر می شود. مخالفان و موافقان این مسأله کم نیستند. ناصر سلیمان زاده، رئیس سابق مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری وزارت آموزش و پرورش هم نگاهی مشابه به موضوع دارد و با مناسب تر خواندن محدودیت سنی که در ابتدا برای پذیرش در دانشگاه فرهنگیان تعیین شده بود، به روزنامه قدس می گوید: «کسی که بخواهد در ۴۰ سالگی وارد نظام تعلیم و تربیت شود طبعاً تا آن زمان مشاغل زیادی را تجربه می کند و بخش زیادی از توان و انرژی اش گرفته می شود و حوصله و انگیزه کافی برای معلمی ندارد و چندان نمی تواند بدیاچه ها سرو کله بزند.»

رنگ خطری برای نظام آموزشی کشور

وضعیت نا به سامان کمبود معلم و کلاس های درسی و تایید و رد شدن افزایش و کاهش سن ورود به دانشگاه فرهنگیان از طرف دیگر، حال به چالشی تبدیل شده که شاید رنگ خطری برای نظام آموزشی کشور باشد، چرا که همین موضوع وضعیت دانش آموزان را که آینده ای برای کشور و سرنوشت ساز هستند را تحت تاثیر قرار می دهد. به هر حال وزارت آموزش و پرورش و شورای عالی انقلاب فرهنگی باید از تصمیمات شتاب زده جلوگیری کنند تا از اعلان عموم مردم مخصوصا والدین و دانش آموزان تحت الشعاع این موضوع قرار نگیرد.